

ANDRZEJ
SAPKOWSKI

TRILOGIA HUSITĂ • CARTEA A III-A

LUMINA
ETERNĂ

Traducere din limba poloneză și note de

ANCA IRINA IONESCU

ARMADA

Dedic acest roman memoriei lui Evgheni Vaisbrot, un om minunat și un traducător remarcabil, care, timp de peste o jumătate de secol, a făcut accesibilă literatura poloneză prietenilor noștri ruși.

AUTORUL

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Pentru ușurarea lecturii, notele extinse referitoare la diverse probleme din text, așa cum au fost ele explicate de către Andrzej Sapkowski în ediția originală, se regăsesc la finalul volumului. În pagini, acestea sunt marcate cu cifre romane.

Reguli de pronunție

Pentru a simplifica pronunțarea numelor proprii poloneze din text, dăm în continuare echivalentele simplificate ale literelor poloneze specifice. Cele care nu figurează în lista de mai jos se pronunță la fel ca în limba română.

ą = oⁿ (nazal); ę = eⁿ (nazal); c = ț; j = i nesilabic; ł, ó = u; ń = nⁱ (înmuiat); cz, ci, ć = ci/ce; rz, zi, ź, ż = j; sz, si, ś = ș; y = î, ch = h, dź, dż = ge, gi.

De exemplu: Józef = Iuzef; Kraszewski = Krașevski; Brunświcki = Brunșvițki; Rajmuś = Raimuș; Wojciech = Voicieh; Rojek = Roiek.

*Dies irae, dies illa
solvat saeculum in favilla,
teste Davis cum Sybilla...*

Se apropie ziua mâniei, când clipa va mătura în praf veacurile, așa cum ne spun David și Sibylla. Și va fi acolo spaimă, va fi cutremurare, va veni Judecătorul să judece pământul. Trâmbița va răsună de jur împrejur, la tronul său îi va chema spre înalțuri pe toți cei putreziți în morminte...

*Tararara, tararara, tararara, tararara dum, dum, dum....
Lacrimosa dies illa,
qua resurget ex favilla
iudicandus homo reus
huic ergo parce Deus.¹*

Vai, vai, vai, domnii mei și dragi ascultători, se apropie ziua mâniei, ziua nenorocirii, ziua lacrimilor este aproape! Se apropie ziua judecății și a pedepsei. Așa cum se spune în Scrisoarea lui Ioan: *Antichristus venit ... unde scimus quoniam novissima hora est.*¹ Antihristul vine, Antihristul vine, vine Antihrist, se apropie ceasul din urmă. Se apropie sfârșitul lumii și sfârșitul tuturor lucrurilor... Cu alte cuvinte: la naiba, nu e bine deloc!

---

¹ „Vine Antihrist [...]; de aici cunoaștem noi că este ceasul de pe urmă“, 1 Ioan 2:18, în lb. latină, în original (n. tr.).

PROLOG

Antihristul, domnilor și stimați ascultători, va fi din tribul lui Dan.

EL se va naște în Babilon. Va veni la sfârșitul lumii și va domni trei ani și jumătate. Va construi un templu în Ierusalim, va domni cu putere de rege și va nimici Biserica lui Dumnezeu. Va călări pe un cuptor de foc și va face minuni și miracole pretutindeni. Arătându-și rănilile, el îi va înșela pe creștinii credincioși. El va veni cu sabie și foc, iar puterea lui va fi blasfemia, brațul lui va fi dezonoarea, dreapta lui va fi pieirea, iar stânga lui, bezna. Chipul lui ca o fiară sălbatică, fruntea înaltă, cu sprâncenele stufoase... Ochiul lui drept ca o stea care răsare în zori, ochiul lui stâng nemișcat, ca un ochi verde de pisică și va avea două pupile în loc de una. Nasul lui ca un hău, cu gura de un cot, cu dinții de un deget. Degetele lui ca niște coase de fier...

Hei, hei! Și de ce strigați la moșu', domnii mei? De ce să răcnești dintr-odată? Pentru ce, pentru care vină? Că bântui? Că hulesc? Că croncănesc ca un corb? Nu, preacinstiți domni, nu croncănesc! Spun adevărul, adevărul gol-goluț și confirmat de marii Părinți ai Bisericii. Ba consemnat chiar și de evangheliile! Ziceți că sunt apocrife? Și ce dacă sunt apocrife? Toată lumea asta este apocrifă.

Ce aduci acolo, fată dragă? Ce face acolo spumă? Nu cumva din întâmplare este bere?

Eh, de prima calitate... de Świdnice, negreșit...

Hei! Uitați-vă pe fereastră, preacinstiți domni! Îl înșală ochii pe bătrân? Mă înșel eu sau soarele răzbate în sfârșit printre nori? Pe Dumnezeu meu, așa este! Gata, gata cu zloata și vremea proastă! Sunt sigur, priviți, lumina inundă lumea, coboară din ceruri într-un stâlp de aur strălucitor. Și iată, lumina devine imensă...

Lux perpetua.

Ne-am dori așa ceva. Lumină veșnică. Chiar ne-am dori...

Ce spuneți? Că atunci când se termină vremea proastă, înseamnă că am stat destul în cârciumă, e timpul să pornim la drum? Că dacă e așa, atunci, în loc să spunem vrute și nevrute, ar fi mai bine să terminăm cât mai repede povestea? Să spunem ce s-a întâmplat mai departe cu Reynevan și cu iubita lui Jutta, cu Szarlej și cu Samson de pe vremea aceea, de pe vremea războaielor crâncene, când ținuturile Luzaciei, Sileziei, Saxoniei, Turingiei și Bavariei erau îmbibate de sânge și înnegrite de foc? Să trăiți, domnii mei, să trăiți! Am să vă spun, căci și povestea, în cursul ei firesc, se apropie de sfârșit. Totuși, trebuie să vă mai spun că, dacă vă pregătiți pentru o încheiere fericită sau veselă a poveștii, nu veți avea norocul să dați peste așa ceva... Cum? Iar ameninț? Croncănesc? Dar spuneți și voi, cum să nu croncănesc? Când pe lume se petrec astfel de lucruri cumplite? Când peste tot în Europa, iată, se aude tot timpul zăngănitul armelor?

La Paris, sângele nu se usucă pe săbiile francezilor și englezilor, ale luptătorilor din Burgundia și Armagnac. Necontenit, așa cum spunea Ovidiu pe care l-am citat, pe pământul francez este mereu război și bântuie necontenit moartea și pârjolul.

Ovidiu, crimă și ciumă pe pământ francez. Și va mai dura încă o sută de ani, nu-i așa?

Anglia fierbe de revolte, Gloucester e în război cu Beaufort. Va fi, oho, luați aminte la vorbele mele, va fi mare încleștare între York și Lancaster, între Roza Albă și Roza Roșie!

În Danemarca bubuie tunurile, Eric de Pomerania se înfruntă cu Liga Hanseatică, o luptă crâncenă se desfășoară între prinții de Schleswig și Holstein. Zürichul s-a ridicat cu armele împotriva cantoanelor, lovește în unitatea Confederației Helvetice. Milano luptă împotriva Florenței.

Pe străzile din Napoli s-au dezlănțuit cuceritorii, mercenarii din Aragon și Navarra.

În cnezatul Moscovei se agită sabia și torța, Vasili se lovește în lupte crâncene cu Iuri, Dmitri Kosii, Szemiak. *Vae victis!*¹ Învinșii plâng cu lacrimi roșii, șiroind din orbitele însângerate.

Viteazul Ioan de Hunedoara luptă cu succes împotriva turcilor. Vai de copiii lui Arpad! Dar semiluna atârnă deja, precum sabia lui Damocles, deasupra Transilvaniei, peste văile Dravei, Tisei și Dunării. Scrisă, oh, scrisă le este maghiarilor soarta nefericită a bulgarilor și sârbilor!

Veneția se cutremură când Murad al II-lea măcelărește cu iataganul Epirul și Albania. Imperiul Bizantin s-a micșorat și a rămas din el numai Constantinopolul, Ioan al VIII-lea și fratele său Constantin se uită neliniștiți de pe ziduri, să vadă dacă nu cumva Osman se apropie deja. Uniți-vă, creștini din Răsărit și din Apus, în fața dușmanului comun! Uniți-vă și fiți uniți!

Dar poate că e prea târziu...

Ziua cea mare a Domnului este aproape, și va fi o zi a mâniei, o zi de apăsare și de strămtorare, o zi de nimicire și de pustiire, o zi a întunericii și a beznei, o zi cu nori și furtună.

Dies irae...

Prezisă de David în psalmi, profețită de prorocul Sofronie, prevestită de profetesa păgână Sibyl. Când veți vedea că fratele îl dă morții pe fratele său, când veți vedea copiii ridicându-se împotriva părinților lor, femeia că își părăsește bărbatul și un neam că începe un război împotriva altui neam, că este foamete mare în toată țara, că sunt molime grele și multe nenorociri, atunci veți ști că sfârșitul este aproape... Cum? Ce spuneți? Că ceea ce am înșirat eu aici se întâmplă zilnic, iar și iar, mereu? Și că nu se petrece numai recent, doar recent, ci de secole, de când e lumea lume? Da, ai dreptate, nobile domn cavalier cu un Habdank² în blazon, la fel și tu, venerabil frate franciscan. Aveți dreptate, preacinstiți domni, și voi, preacuvioși călugări, și voi, preabuni negustori, care dați

¹ „Vai de cei învinși“, în lb. latină, în original (n. red.).

² Unul dintre cele mai vechi semne heraldice poloneze, prezent pe blazoanele mai multor familii nobiliare în timpul regatului și al Uniunii Polono-Lituaniene (n. tr.).

din cap și vi se vede pe chip înțelepciunea. Aveți dreptate. Pretutindeni – fărădelege și crimă. În fiecare zi fratricid, nesfârșită necredință, neconținută vărsare de sânge. Cred că a venit vremea trădării, a siluirii și a violenței, o epocă a războiului neîncetat. Când toate acestea se întâmplă tot timpul în jurul nostru, cum să ne dăm seama dacă este deja sfârșitul lumii sau nu este încă? După ce să judecăm acest lucru? Ce semne avem, *signa et ostenta*¹?

Văd că tot mai dați din cap, preacinstiți domni, bravi orășeni, preasfinți călugări. Știu la ce vă gândiți, pentru că și eu m-am gândit la aceasta nu o dată.

Sau poate mi-am spus că totul se va întâmplă fără de veste? Fără zarvă? Fără semne prevestitoare? Doar atât: bum! Și e sfârșitul, *finis mundi*²? Poate fără cruțare? Poate o absență totală a celor dreți din Sodoma? Poate nu ni se va da niciun semn, pentru că suntem un neam pervers?

Dar nu vă temeți! Va fi un semn. Așa promit evangheliștii, atât cei legitimi, cât și cei apocrifi.

Vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pământ va fi spaima popoarelor, neputincioase în fața zgomotului mării, și talazurile Puterilor cerului vor fi zdruncinate. Soarele se va întuneca, luna nu va mai da lumină și stelele vor cădea de pe cer. Și cele patru vânturi vor fi smulse din temelii. *Movebuntur omnia fundamenta terrae*³, pământul și marea se vor cutremura și, odată cu ele, munții și dealurile. Și glasul arhanghelului va răsună din ceruri și se va auzi până în adâncurile cele mai de jos.

Și vor fi semne mari pe cer timp de șapte zile. Și vă voi spune care vor fi acelea. Ascultați!

În prima zi, un nor va veni dinspre miazănoapte. Și va curge din el o ploaie de sânge pe tot pământul.

În a doua zi, pământul va fi mutat din locul său; porțile cerului se vor deschide dinspre răsărit și fumul unui foc mare va umbri tot cerul. Și în ziua aceea va fi mare înfricoșare și groază în lume.

¹ „Semne și manifestări“, în lb. latină, în original (n. red.).

² „Sfârșitul lumii“, în lb. latină, în original (n. red.).

³ „Temeliile pământului se vor zgudui“, în lb. latină, în original (n. red.).

În a treia zi, vor fi prinse adâncurile abisale ale pământului de la cele patru margini ale lumii și întregul spațiu se va umple de o duhoare respingătoare de pucioasă. Și așa va fi până în ceasul al zecelea.

În cea de-a patra zi, discul soarelui se va acoperi și va fi mare întuneric. Lumea va fi întunecată, fără soare și lună, iar stelele își vor înceta slujba. Va fi așa până dimineață.

În cea de-a șasea zi, dimineața va fi ceață...